

Warszawa, dnia 18 sierpnia 2021 r.

Poz. 175

OBWIESZCZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 17 sierpnia 2021 r.

w sprawie ogłoszenia Statutu Ordynariatu Polowego w Polsce

Na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1347) ogłasza się Statut Ordynariatu Polowego w Polsce, który stanowi załącznik do obwieszczenia¹⁾.

Minister Obrony Narodowej: z up. *W. Skurkiewicz*

¹⁾ Niniejsze obwieszczenie było poprzedzone obwieszczeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 lutego 1991 r. (Dz. Rozk. MON poz.13).

CONGREGATIO PRO EPISCOPIIS

STATUT ORDYNARIATU POLOWEGO W POLSCE

ROZDZIAŁ I ORDYNARIAT POLOWY

Art. 1. Ordynariat Polowy jest okręgiem kościelnym zrównanym prawnie z diecezją, posiadającym własnego Biskupa, któremu powierzona jest troska pasterska o część Ludu Bożego z różnych tytułów związanego ze służbą w Wojsku Polskim i innych służbach mundurowych wymienionych poniżej.

Art. 2. Ordynariat Polowy rządzi się:

- a) przepisami zawartymi w Konstytucji apostolskiej „*Spirituali militum curae*” z dnia 21 kwietnia 1986 r. (AAS 78:1986, s. 481-486);
- b) przepisami Kodeksu Prawa Kanonicznego;
- c) niniejszym Statutem nadanym przez Stolicę Apostolską.

Art. 3. Do Ordynariatu Polowego należą katolicy Kościoła łacińskiego i katolickich Kościołów wschodnich:

- a) żołnierze zawodowi, wojskowi emeryci i renciści, ich współmałżonkowie, dzieci, także pełnoletnie, o ile mieszkają w domu rodziców oraz inne osoby zamieszkujące razem z nimi;
- b) żołnierze w czynnej służbie wojskowej (niezawodowi), w czasie pełnienia tej służby;
- c) żołnierze służby terytorialnej w czasie trwania służby;
- d) pracownicy Resortu Obrony Narodowej, funkcjonariusze oraz inni pracownicy zatrudnieni w instytucjach wojskowych, ich współmałżonkowie, dzieci, także pełnoletnie, o ile mieszkają w domu rodziców oraz inne osoby zamieszkujące razem z nimi;
- e) uczniowie i studenci szkół oraz uczelni wojskowych;
- f) zatrudnieni lub przebywający w szpitalach wojskowych, w domach opieki i w podobnych instytucjach wojskowych;
- g) członkowie instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostolskiego oraz wierni świeccy zatrudnieni na stałe przez Ordynariusza Polowego lub za jego zgodą;
- h) kombatanci i weterani uznani za takich przez prawo państwowe;
- i) funkcjonariusze i pracownicy Straży Granicznej, ich współmałżonkowie, dzieci, także pełnoletnie, o ile mieszkają w domu rodziców oraz inne osoby zamieszkujące razem z nimi;
- j) funkcjonariusze i pracownicy Służby Ochrony Państwa, ich współmałżonkowie, dzieci, także pełnoletnie, o ile mieszkają w domu rodziców oraz inne osoby zamieszkujące razem z nimi.

Art. 4. Ordynariat Polowy posiada kościelną osobowość prawną na podstawie kan. 373 KPK i osobowość prawną w polskim porządku prawnym na podstawie art. 4 ust. 2 Konkordatu. Siedzibą Ordynariatu Polowego w Polsce jest Warszawa. Głównym kościołem Ordynariatu Polowego jest katedra polowa pod wezwaniem Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Warszawie.

ROZDZIAŁ II BISKUP POLOWY

Art. 5. Biskupa Polowego mianuje w sposób nieskrępowany Ojciec Święty.

Art. 6. Kandydatów na ten urząd przedstawia Ojcu Świętemu Nuncjusz Apostolski po uprzedniej konsultacji kompetentnych władz kościelnych i państwowych.

Art. 7. Biskup Polowy, będąc własnym ordynariuszem okręgu kościelnego zrównanego z diecezją, posiada prawa i obowiązki biskupa diecezjalnego, chyba że inaczej wynika z natury rzeczy lub ze Statutu. Jest członkiem Konferencji Episkopatu Polski.

Art. 8. Biskup Polowy posiada własną władzę zwyczajną, w zakresie forum wewnętrznego i zewnętrznego, ustawodawczą, wykonawczą i sądowniczą. Jest to władza personalna, czyli odnosząca się do określonej kategorii osób, wykonywana kumulatywnie z biskupami miejscowymi. Obszary i miejsca przeznaczone dla żołnierzy podlegają w pierwszej kolejności i przede wszystkim jurysdykcji Biskupa Polowego, na drugim zaś miejscu jurysdykcji biskupa diecezjalnego, co oznacza, że kiedy nie ma Biskupa Polowego lub kapelanów wojskowych, wówczas zarówno biskup diecezjalny, jak i proboszcz miejsca działają na mocy własnych uprawnień. Jurysdykcja Biskupa Polowego może być wykonywana w stosunku do osób należących do Ordynariatu także wtedy, kiedy osoby te znajdują się czasowo poza granicami Polski. Ordynariat Polowy może prowadzić działalność duszpasterską także na rzecz żołnierzy zagranicznych, kiedy oni o to poproszą.

Art. 9. Jeśli zaistnieje przeszkoda w działaniu lub wakans stolicy biskupiej (*sedes impedita aut vacans*), wtedy Ordynariatem Polowym zarządza wikariusz generalny, który w takim wypadku posiada te same prawa i obowiązki, co administrator diecezji (kan. 409-430 KPK). Wikariusz generalny jest wspomagany przez kolegium konsultorów zgodnie z przepisami kan. 502 KPK. Gdyby zabrakło wikariusza generalnego lub był przeszkodzony w działaniu, wtedy obowiązki administratora Ordynariatu Polowego, wyłącznie co do jurysdykcji kościelnej, podejmuje wyznaczony wikariusz biskupi, według kolejności wskazanej uprzednio przez Biskupa Polowego. Jeśli zabrakłoby także wikariuszy biskupich, obowiązki administratora Ordynariatu Polowego pełni kapelan wybrany przez kolegium konsultorów zgodnie z przepisami prawa kanonicznego, chyba że Stolica Apostolska postanowi inaczej.

ROZDZIAŁ III PREZBITERIUM ORDYNARIATU POLOWEGO

Art. 10. Prezbiterium Ordynariatu Polowego tworzą duchowni diecezjalni i należący do instytutów życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostołskiego, inkardynowani do Ordynariatu lub wykonujący, za zgodą własnego ordynariusza, jakieś stałe zadanie na rzecz Ordynariatu (por. kan. 498 §1, n.2). Kapelanami w Ordynariacie Polowym mogą zostać

kapłani wyróżniający się pobożnością, apostołską gorliwością, przykładnym życiem, odpowiednim charakterem i dyspozycyjnością.

Art. 11. Biskup Polowy sprawuje duszpasterstwo wspomagany przez dziekanów, których sam mianuje zgodnie z potrzebami pastoralnymi oraz przez kapelanów spełniających swe funkcje we własnych kościołach i kaplicach, albo korzystających, na podstawie umowy, z kościołów i pomieszczeń wynajętych, a także na terenach wojskowych, jak koszary czy poligony.

Art. 12. Kapelanów wojskowych mianuje i odwołuje Biskup Polowy zgodnie z przepisami prawa kanonicznego i umowami konkordatowymi.

Art. 13. Kapelani wojskowi – proboszczowie posiadają prawa i obowiązki na równi z innymi proboszczami, chyba że co innego wynika z natury rzeczy albo z przepisów prawa kościelnego.

Art. 14. Kapelani służby terytorialnej oraz kapelani rezerwy, pozostając pod jurysdykcją własnych ordynariuszy, w czasie wykonywania zadań służbowych, ćwiczeń wojskowych, udziału w kursie oficerskim, w czasie wykonywania innych zadań duszpasterskich w Wojsku Polskim oraz po ogłoszeniu mobilizacji, znajdują się pod jurysdykcją Biskupa Polowego.

Art. 15. Przygotowanie do przyjęcia sakramentów świętych, zwłaszcza do małżeństwa, winno się odbywać zgodnie z przepisami wydanymi przez Konferencję Episkopatu Polski. Każdy proboszcz parafii wojskowej zobowiązany jest prowadzić księgę ochrzczonych, bierzmowanych, zaślubionych i zmarłych.

Art. 16. Biskup i kapelani wojskowi mogą przyjmować wojskowe stopnie, honory, uposażenie i emeryturę, po uprzednim uzgodnieniu tego z właściwymi władzami państwowymi. Kapelani pełniący zawodową służbę wojskową należą do korpusu oficerskiego. Natomiast Biskup Polowy, zgodnie z wieloletnią tradycją, należy do korpusu generalskiego.

ROZDZIAŁ IV *KURIA BISKUPIA ORDYNARIATU POLOWEGO*

Art. 17. Pomocą Biskupowi Polowemu służy Kuria Biskupia Ordynariatu Polowego złożona z wikariusza generalnego, wikariuszy biskupich i kanclerza, a także innych osób wspierających duszpasterstwo wojskowe. Ponadto Biskup Polowy powołuje radę kapłańską, radę duszpasterską i radę do spraw ekonomicznych, a także kolegium konsultorów.

ROZDZIAŁ V *SĄD ORDYNARIATU POLOWEGO*

Art. 18. W sprawach sądowych wiernych Ordynariatu Polowego w Polsce, sądem pierwszej instancji jest Sąd Metropolitalny w Warszawie, zaś apelacyjnym – Sąd Metropolitalny w Poznaniu.

ROZDZIAŁ VI
POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Art. 19. Niniejszy Statut, po nadaniu przez Stolicę Apostolską, wchodzi w życie po upływie miesiąca od jego publikacji w biuletynie urzędowym Ordynariatu Polowego lub Konferencji Episkopatu Polski.

Art. 20. Biskup Polowy, po uprzednim wysłuchaniu rady kapłańskiej, i po konsultacji z Konferencją Episkopatu Polski, może przedłożyć do zatwierdzenia Stolicy Apostolskiej ewentualne propozycje zmian w Statucie.

Art. 21. Zmiany Statutu wchodzi w życie po upływie miesiąca od zatwierdzenia przez Stolicę Apostolską, chyba że postanowiono inaczej.

